

UREDBA O USLOVIMA ISPUŠTANJA OTPADNIH VODA U OKOLIŠ I SISTEME JAVNE KANALIZACIJE

Sl. novine FBiH br. 26/2020 i 96/2020

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

(Predmet)

Ovom uredbom utvrđuju se: uslovi za prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje komunalnih otpadnih voda, uslovi pročišćavanja i ispuštanja tehnoloških otpadnih voda u okoliš ili javne kanalizacione sisteme, granične vrijednosti emisija otpadnih voda kod njihovog ispuštanja u okoliš ili sisteme javne kanalizacije, rokovi za dostizanje graničnih vrijednosti, te monitoring i ispitivanje otpadnih voda.

Član 2

(Cilj)

Organizovanje i provođenje mjera i aktivnosti na zaštiti okoliša utvrđenih ovom uredbom ima za cilj da se ostvari zaštita okoliša od štetnih uticaja ili djelovanja zagađenja izazvanog komunalnim i tehnološkim otpadnim vodama na teritoriji Federacije BiH.

Član 3

(Definicije pojedinih izraza)

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- a) **Adekvatno pročišćavanje** podrazumijeva pročišćavanje komunalnih i/ili tehnoloških otpadnih voda bilo kojim procesom i/ili načinom ispuštanja kojim se omogućava da vodna tijela u koja se ispuštaju otpadne vode zadovoljavaju standarde kvaliteta okoliša (SKO) i okolišne ciljeve propisane za to vodno tijelo;
- b) **Aglomeracija** podrazumijeva područje na kojem su stanovništvo i/ili privredne aktivnosti dovoljno koncentrisani da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ili do krajnje tačke ispuštanja;
- c) **BAS** označava BiH akreditacione standarde;
- d) **Biorazgradive otpadne vode** su otpadne vode kompatibilne komunalnim otpadnim vodama a označavaju otpadne vode koje sadrže organske tvari koje se mogu razgraditi djelovanjem mikroorganizama;
- e) **BPK₅** označava petodnevnu biokemijsku potrošnju rastvorenog kisika potrebnog za biološku razgradnju organske materije;
- f) **Emisija** označava kontrolisano ili nekontrolisano, direktno ili indirektno ispuštanje tvari u okoliš u tekućem, plinovitom ili čvrstom stanju, i/ili ispuštanje energije (toplina, zračenje) kao i ispuštanje organizama, iz tačkastih ili difuznih izvora smještenih unutar postrojenja.
- g) **ES** (ekvivalentni stanovnik) označava biorazgradivo organsko opterećenje koje ima petodnevnu biokemijsku potrošnju kisika (BPK₅) od 60 g kisika na dan;
- h) **Estuarij** podrazumijeva prijelazno područje na ušću rijeke koje se nalazi između slatke vode i obalnih morskih voda;
- i) **Eutrofikacija** označava obogaćivanje vode hranjivim tvarima, naročito spojevima azota i/ili fosfora, koje ubrzavaju rast algi i viših oblika biljnog života koji dovodi do neželjenog poremećaja ravnoteže organizama prisutnih u vodi kao i kvaliteta vode;
- j) **Granična vrijednost emisije** označava masu specifičnog parametra, koncentraciju i/ili nivo emisije koji ne može biti prekoračen za vrijeme jednog ili više vremenskih perioda. Granična vrijednost emisije se može uspostaviti za određenu grupu, familiju ili kategoriju supstance datih u prilogu od 1 do 31 ove uredbe; po pravilu, Granična vrijednost emisije se primjenjuje u tački gdje otpadne vode napuštaju postrojenje pri čemu se za bilo kakvu kvantifikaciju istih svako razređenje mora zanemariti. U pogledu indirektnih ispuštanja u vodna tijela, učinak postrojenja za pročišćavanje može se uzeti u obzir ukoliko se garantuje ekvivalentan nivo zaštite okoliša u cjelini te ako ispuštanje otpadnih voda ne dovodi do povećanja zagađenja okoliša;
- k) **Indirektno ispuštanje** označava ispuštanje pročišćenih otpadnih voda sa filtracijom kroz površinske ili podzemne slojeve zemljišta u podzemne vode;
- l) **Kanalizacioni sistem** je sistem kojim se prikupljaju, odvođe i pročišćavaju komunalne i/ili tehnološke otpadne vode;

- m) **Komunalne otpadne vode** označavaju sanitarne otpadne vode ili mješavina sanitarnih otpadnih voda s tehnološkim otpadnim vodama i/ili oborinskim vodama
- n) **Ispuštanje otpadnih voda u okoliš** označava ispuštanje otpadnih voda u površinske vode i indirektno ispuštaje otpadnih voda u podzemne vode, uključujući i ispuštanje u javne kanalizacione sisteme bez prečišćavanja;
- o) **Monitoring otpadnih voda** označava proces uzimanja uzoraka prema utvrđenom programu, analiziranja, zapisivanja i razmjene podataka o karakteristikama otpadnih voda koji se najčešće provodi sa ciljem provjere pridržavanja dozvoljenih vrijednosti za kvalitet ispuštene vode;
- p) **Mulj** označava preostali mulj, obrađen ili neobrađen, dobijen iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;
- r) **NRT (Najbolje raspoložive tehnike)** označavaju najdjelotvorniju i najnapredniju fazu u razvoju aktivnosti i načinu njihovog obavljanja koja ukazuje na praktičnu pogodnost određenih tehnika da pruže osnovu za granične vrijednosti emisija i druge uslove iz dozvole, propisane u cilju sprječavanja, ili ako to nije izvodljivo, u cilju smanjenja emisija i utjecaja na okoliš kao cjelinu:
- tehnike označavaju oboje: korištenu tehnologiju i način na koji je postrojenje projektovano, izgrađeno, održavano, pogonjeno i stavljeno van pogona;
 - raspoložive tehnike označavaju tehnike razvijene do stepena koji omogućava primjenu u relevantnom industrijskom sektoru pod ekonomski i tehnički prihvatljivim uslovima, uzimajući u obzir troškove, njihove prednosti i kriterij jednostavne dostupnosti za operatora;
 - najbolje znači najučinkovitije u postizanju visokog općeg nivoa zaštite okoliša kao cjeline.
- s) **Oborinske onečišćene vode** su otpadne vode koje nastaju ispiranjem oborinama s površina: autocesta, aerodroma i sličnih prometnih objekata, benzinskih crpki, radionica za popravak vozila sa nenatkrivenim radnim prostorom;
- t) **Predtretman** označava pročišćavanje tehnoloških otpadnih voda u skladu sa zahtjevima iz ove uredbe o ispuštanju tehnoloških otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem;
- u) **Primarno pročišćavanje** označava pročišćavanje komunalnih otpadnih voda fizikalnim i/ili kemijskim procesom koji obuhvaća taloženje suspendovanih krutih tvari ili druge procese u kojima se BPK5 ulaznih otpadnih voda smanjuje za najmanje 20% prije ispuštanja, a ukupne suspendirane krute tvari ulaznih otpadnih voda se smanjuju za najmanje 50%;
- v) **Prioritetne supstance** označavaju supstance ili grupe supstanci koje predstavljaju značajan rizik za akvatični okoliš i ljudsko zdravlje, navedene u propisu koji reguliše karakterizaciju površinskih i podzemnih voda, referentne uvjete i parametre za ocjenu stanja voda i monitoringa voda;
- z) **Sanitarne otpadne vode** označavaju otpadne vode iz stambenih, uslužnih i drugih objekata koje uglavnom potiču od ljudskog metabolizma i iz kućanskih aktivnosti;
- aa) **Sekundarno pročišćavanje** označava pročišćavanje komunalnih otpadnih voda procesom koji općenito obuhvaća biološko pročišćavanje sa sekundarnim taloženjem ili druge procese u kojima se poštuju zahtjevi iz Tabele 1.2 Priloga 1. ove uredbe;
- bb) **SKO** (Standard kvaliteta okoliša) označava set zahtjeva koji moraju biti ispunjeni u određeno vrijeme u određenoj sredini ili njenom određenom dijelu, u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03 i 38/09);
- cc) **Tehnološke otpadne vode** označavaju sve otpadne vode koje nastaju u tehnološkim postupcima i ispuštaju se iz objekata u kojima se obavlja bilo kakva industrijska ili privredna aktivnost, osim sanitarnih otpadnih voda i oborinskih voda;
- dd) **Tercijarno pročišćavanje** označava pročišćavanje komunalnih otpadnih voda putem kojeg se nakon sekundarnog pročišćavanja fosfor i/ili azot dodatno uklanjaju u skladu sa zahtjevima iz člana 10. ove uredbe;
- ee) **Toksiološki bioogled 48hEC50** označava efektivnu početnu inhibitornu koncentraciju koja izaziva nepokretnost 50% organizama unutar 48 h vremena izlaganja (*Daphnia magna* Straus);
- ff) **Ukupni azot** označava sumu organskog azota i azota iz NH_4^+ , NO_2^- i NO_3^- .

POGLAVLJE II. KOMUNALNE OTPADNE VODE

Član 4

(Javni kanalizacioni sistemi)

- (1) Prikupljanje, odvodnja, pročišćavanje i ispuštanje komunalnih otpadnih voda u okoliš vrši se putem javnih kanalizacionih sistema na način i pod uslovima utvrđenim u čl. 5. do 12. ove uredbe.
- (2) Zabranjeno je da se u javni kanalizacioni sistem odlaže otpad ili ispuštaju otpadne vode koje mogu izazvati:
- a) opasnost po zdravlje ljudi;
 - b) prekid ili smanjenje proticaja u kanalizacionom sistemu ili doticaja na postrojenje za pročišćavanje;
 - c) oštećenje kanalizacionog sistema ili postrojenja za pročišćavanje;
 - d) probleme u radu ili održavanju postrojenja za pročišćavanje;
 - e) restrikcije u korištenju mulja sa postrojenja za pročišćavanje u poljoprivredne svrhe.

(3) U cilju obezbjeđenja uslova za siguran rad kanalizacionog sistema i/ili postrojenja za pročišćavanje, nadležni operator za upravljanje kanalizacionim sistemom može, uz zahtjeve iz člana 9. ove uredbe, uspostaviti i dodatne tehničke zahtjeve u pogledu ispuštanja otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem.

(4) Pročišćene otpadne vode ponovo će se koristiti kad god je moguće (odgovarajuće) uz uslov da se minimaliziraju štetni učinci na okoliš.

Član 5

(Rokovi za izgradnju javnih kanalizacionih sistema)

(1) Sve aglomeracije moraju imati javne kanalizacione sisteme za prikupljanje otpadnih voda najkasnije u sljedećim rokovima, i to:

- a) 6 godina nakon što Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: BiH) postane članica Evropske unije (u daljenjem tekstu: EU) i to za aglomeracije sa opterećenjem preko 15.000 ES;
- b) 18 godina nakon što BiH postane članica EU i to za aglomeracije sa opterećenjem između 2.000 i 15.000 ES;
- c) 12 godina nakon što BiH postane članica EU i to za aglomeracije sa opterećenjem preko 10.000 ES koje ispuštaju otpadne vode u vodna tijela koja se uvrštena u osjetljiva područja.

(2) U područjima gdje izgradnja javnog kanalizacionog sistema nije opravdana bilo što se izgradnjom tog sistema ne bi ostvarila značajnija zaštita okoliša ili što bi njegova izgradnja iziskivala neopravdano velike investicione i eksploatacione troškove, koristiće se individualni sistemi ili drugi prikladni sistemi kojima se ostvaruje isti nivo zaštite okoliša, a što se propisuje odlukom o odvodnji otpadnih voda koja se donosi na osnovu Zakona o vodama.

Član 6

(Tip javnog kanalizacionog sistema)

(1) Javni kanalizacioni sistem može biti:

- a) mješoviti sistem kod kojeg se otpadne i oborinske vode odvođe zajedničkim kanalizacionim vodovima;
- b) separatan sistem kod kojeg se otpadne i oborinske vode odvođe odvojenim kanalizacionim vodovima;
- c) kombinovani sistem kod kojeg je dio aglomeracije pokriven mješovitim sistemom, a dio separatnim sistemom;

(2) Izbor kanalizacionog sistema iz stava (1) ovog člana utvrdiće se za svaku aglomeraciju posebno u skladu sa lokalnim uslovima i odlukom o odvodnji otpadnih voda koja se donosi na osnovu Zakona o vodama.

Član 7

(Projektovanje, izgradnja i održavanje kanalizacionog sistema)

Projektovanje, izgradnja i održavanje kanalizacionog sistema vrši se na osnovu korištenja najboljih tehničkih dostignuća a u cilju što ekonomičnijeg funkcioniranja sistema i to naročito u pogledu:

- a) količine i karakteristika komunalnih otpadnih voda;
- b) vodonepropusnost sistema prikupljanja i odvodnje otpadnih voda;
- c) smanjenja zagađenja koje se preko kišnih preliva ispušta u vodotoke.

Član 8

(Uslovi i rokovi za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda)

(1) Prije bilo kakvog ispuštanja u okoliš, komunalne otpadne vode trebaju biti izložene sekundarnom ili ekvivalentnom stepenu pročišćavanja, što se treba ostvariti u sljedećim rokovima, i to:

- a) iz aglomeracija sa opterećenjem većim od 15.000 ES u roku od 6 godina nakon što BiH postane članica EU;
- b) iz aglomeracija sa opterećenjem između 10.000 i 15.000 ES u roku od 12 godina nakon što BiH postane članica EU;
- c) iz aglomeracija sa opterećenjem između 2.000 i 10.000 ES u roku od 18 godina nakon što BiH postane članica EU.

(2) Ispuštanje komunalnih otpadnih voda u visokim planinskim područjima (iznad 1.500 m nadmorske visine), gdje je teško primijeniti efikasni biološki tretman usljed niskih temperatura, može se podvrci manje strogom pročišćavanju od onog propisanog u stavu (1) ovog člana, ukoliko se detaljnom studijom/projektom dokaže da ispuštanje komunalnih otpadnih voda nema štetan uticaj na okoliš.

Član 9

(Projektovanje, izgradnja i održavanje postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda)

(1) Postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda se projektuju, grade, upravljaju i održavaju kako bi se obezbijedilo ispunjavanje uslova propisanih ovom uredbom, te njihov dugoročan rad, u svim normalnim lokalnim klimatskim uslovima i pod svim uobičajenim sezonskim varijacijama opterećenja, te sa minimalno negativnim uticajima na okoliš.

(2) Kod ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda moraju se zadovoljiti odgovarajući zahtjevi, i to:

- a) postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda moraju se projektovati, izgraditi ili rekonstruisati tako da se omogućí nesmetano zahvatanje reprezentativnih uzoraka ulaznih otpadnih voda i pročišćene vode na izlazu iz postrojenja;
 - b) da ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda podvrgnutih pročišćavanju u skladu sa članom 8. ove uredbe zadovolje granične vrijednosti emisije date u Tabeli 1.2 u Prilogu 1. ove uredbe;
 - c) da ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u osjetljiva područja podložna eutrofikaciji moraju ispunjavati zahtjeve navedene u Tabeli 1.3 iz Priloga 1. ove uredbe;
 - d) da ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u površinska vodna tijela koja se koriste za kupanje i rekreaciju, pored zahtjeva iz tačke (b) ovog stava, zadovolje i zahtjeve iz Tabele 1.4 date u Prilogu 1. ove uredbe;
 - e) da se mogu odrediti i strožiji zahtjevi za granične vrijednosti emisija otpadnih voda od onih određenih u Tabelama 1.2, 1.3 i 1.4 iz Priloga 1. ove uredbe u skladu sa članom 17. ove uredbe, kada je potrebno osigurati da kvalitet recipijenta zadovoljava i propise kojima se uređuje zaštita okoliša.
 - f) da se lokacija ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje odabere, ako je ikako moguće, tako da se minimiziraju negativni uticaji na okoliš.
- (3) Opterećenje komunalnih otpadnih voda na ulazu u postrojenje izraženo preko broja ekvivalentnih stanovnika će se obračunati na bazi maksimalnog srednjeg sedmičnog opterećenja koje ulazi u postrojenje za pročišćavanje u toku jedne kalendarske godine pri čemu se neuobičajene situacije neće uzeti u obzir, kao što je npr. ekstremno povećani doticaj vode uslijed kiša.

Član 10

(Uslovi i rokovi za ispuštanja u osjetljiva područja)

(1) Najkasnije 12 godina nakon što BiH postane članica EU, sve komunalne otpadne vode će se morati pročititi prije ispuštanja u osjetljiva područja:

- (a) korištenjem tercijarnog stepena pročišćavanja za sve aglomeracije sa opterećenjem većim od 10.000 ES;
 - (b) korištenjem sekundarnog stepena pročišćavanja za sve aglomeracije sa opterećenjem manjim od 10.000 ES.
- (2) Ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u skladu sa stavom (1) tačka (a) ovog člana, u osjetljiva područja podložna eutrofikaciji moraju zadovoljavati odgovarajuće zahtjeve iz Tabele 1.3 date u Prilogu 1. ove uredbe.
- (3) U izuzetnim situacijama, zahtjevi iz st. (1) i (2) ovog člana ne moraju se primijeniti za osjetljiva područja za koja se može dokazati da minimalni procenat smanjenja ukupnog opterećenja koje ulazi u postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda u tom području iznosi najmanje 75% za ukupni fosfor i najmanje 75% za ukupni azot.
- (4) Ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koja se nalaze u odgovarajućim slivovima osjetljivih područja i koja doprinose onečišćenju tih područja podliježu st. (1) do (3) ovog člana.
- (5) Identifikacija osjetljivih područja neće biti potrebna kada se pročišćavanje otpadnih voda na cijeloj teritoriji Federacije BiH bude obavljalo u skladu sa zahtjevima iz st. (1), (2) i (3) ovog člana.

Član 11

(Ispuštanje pročišćenih komunalnih otpadnih voda iz postrojenja za pročišćavanje u manje osjetljiva područja)

(1) Kod ispuštanja pročišćenih komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija sa opterećenjem između 10.000 i 150.000 ES u obalne vode i ona iz aglomeracija sa opterećenjem između 2.000 i 10.000 ES u estuarije, otvorene zaljeve i druge obalne vode sa dobrom razmjenom vode koje nisu podložne eutrofikaciji mogu se podvrći pročišćavanju koje je manje strogo od onog utvrđenog u članu 8. ove uredbe, pod uslovom:

- a) da se tako ispuštene otpadne vode moraju pročititi najmanje primarnim stepenom pročišćavanja uz provođenje monitoringa iz člana 19. ove uredbe;
 - b) da se opsežnom studijom dokaže da ta ispuštanja otpadnih voda neće štetno uticati na okoliš.
- (2) U izuzetnim okolnostima, kada se može dokazati studijom da naprednije pročišćavanje ne bi donijelo nikakve koristi za okoliš, ispuštanje otpadnih voda u područja iz stava (1) ovog člana iz aglomeracija sa opterećenjem preko 150.000 ES može se provesti u skladu sa stavom (1) ovog člana.

Član 12

(Adekvatno pročišćavanje komunalnih otpadnih voda)

Komunalne otpadne vode prikupljene putem javnog kanalizacionog sistema biće izložene adekvatnom pročišćavanju, u slučaju kada se pročišćene otpadne vode:

- a) iz aglomeracija sa opterećenjem manjim od 2.000 ES ispuštaju u površinske vode ili estuarije;
- b) iz aglomeracija sa opterećenjem manjim od 10.000 ES ispuštaju u obalne vode.

POGLAVLJE III. TEHNOLOŠKE OTPADNE VODE

Član 13

(Uslovi za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda)

(1) Tehnološke otpadne vode koje se namjeravaju ispustiti u javni kanalizacioni sistem, odnosno dovesti na postrojenje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, moraju biti predmet predtretmana da bi se:

- a) zaštitilo zdravlje radnika koji rade u sistemu javne kanalizacije i postrojenju za pročišćavanje otpadnih voda;
- b) osiguralo da kanalizacioni sistem, postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda i pripadajuća oprema neće biti oštećeni;
- c) osiguralo da se ne ometa rad postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i tretman mulja;
- d) osiguralo da ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda nemaju štetan utjecaj na okoliš i kako bi se zaštitila vodna tijela, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita okoliša;
- e) osiguralo da mulj može biti sigurno odložen na okolišno prihvatljiv način.

(2) Kod ispuštanja tehnoloških otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem svako pravno i fizičko lice iz industrijske ili privredne djelatnosti mora za sva ispuštanja otpadnih voda obezbijediti:

- a) odgovarajući stepen prethodnog pročišćavanje (predtretmana) koji će mu usloviti operator kanalizacionog sistema, pri čemu tako postavljeni zahtjevi ne mogu biti niži od zahtjeva potrebnih za primarno pročišćavanje;
- b) pridržavanje graničnih vrijednosti emisije propisanih ovom uredbom.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, granične vrijednosti emisija u tehnološkim otpadnim vodama koje se ispuštaju u sistem javne kanalizacije, operator kanalizacionog sistema može drugačije odrediti za:

- a) BPK_s, KPK, ukupni fosfor i ukupni dušik, ako uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda postiže stepen pročišćavanja u skladu s odredbama ove uredbe.
- b) hloride i sulfate, ovisno od materijala od kojeg je izgrađen sistem prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja.

(4) Tehnološke otpadne vode koje se namjeravaju ispustiti u okoliš moraju se pročititi kako bi zadovoljile granične vrijednosti emisije i druge uslove utvrđene ovom uredbom.

Član 14

(Oborinske onečišćene otpadne vode)

Oborinske onečišćene otpadne vode je prije ispuštanja u okoliš potrebno prečistiti kako bi se dostigle granične vrijednosti kvaliteta za parametre suspendovane materije i mineralna ulja navedene u Tabeli 1. Priloga 1. ove uredbe.

Član 15

(Granične vrijednosti emisija tehnoloških otpadnih voda)

(1) Granične vrijednosti emisija tehnoloških otpadnih voda koje se ispuštaju u sistem javne kanalizacije ili u okoliš, određene su u priložima od 4. do 31. koji se nalaze u prilogu ove uredbe i čine njen sastavni dio. Te granične vrijednosti se utvrđuju i za parametre kvaliteta prema indikativnoj listi ključnih opasnih materija za koje se moraju propisati granične vrijednosti emisija iz Priloga 3. ove uredbe.

(2) Za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda onih industrija koje su navedene u priložima od 4. do 31. ove uredbe, iznimno je moguće propisati i nove parametre kvaliteta utvrđene u Tabeli 1.1 Priloga 1. i Prilogu 3. ove uredbe, kao i pripadajuće granične vrijednosti emisije koje su karakteristične za tu industriju, prema uslovima iz vodne i okolišne dozvole.

(3) Za ostale tehnološke otpadne vode koje nisu obuhvaćene priložima od 4. do 31. ove uredbe primjenjuju se parametri kvaliteta otpadnih voda utvrđeni u Tabeli 1.1. Priloga 1. ove uredbe. Izuzetno, kada se radi o postojećim industrijama čiji uticaji na prihvatno vodno tijelo zahtijevaju primjenu uslova koji su sadržani u odredbama čl. 34. do 36. Zakona o vodama, organ koji vodi postupak izdavanja vodnog akta dužan je propisati i nove parametre kvaliteta i granične vrijednosti ili i druge uslove, koji su karakteristični za razmatranu industriju i njene uticaje na prihvatno vodno tijelo prema planu upravljanja vodama i prijedlog uslova i potrebnih postupanja u vezi zahtjeva za vodni akt podnijeti na saglasnost Vladi Federacije BiH, prije izdavanja vodnog akata. U tim slučajevima, kod utvrđivanja uslova u postupku izdavanja vodnog akta, mogu se koristiti prakse primijenjene kod izdavanja vodnih akata zemalja Evropske unije za iste industrije, uključujući i ograničavanje kapaciteta proizvodnje, lokaciju ispuštanja efluenta, korištenje najbolje raspoložive tehnike i drugih primjenjivih mjera, u skladu sa članom 17. ove uredbe, uzimajući u obzir društveno-ekonomske potrebe, prirodne uslove, tehničku izvodljivost i razmjer troškova, te propise o vodama i okolišu.

(4) Granične vrijednosti emisija tehnoloških otpadnih voda iz stava (1) ovog člana, utvrđuju se za sljedeće tehnološke grane:

- a) prerada mlijeka i proizvodnje mliječnih proizvoda (Prilog 4.);
- b) proizvodnja bezalkoholnih pića i vode (Prilog 5.);
- c) priprema i prerada voća i povrća (Prilog 6.);

- d) proizvodnja alkoholnih pića, alkohola i kvasca (Prilog 7.);
- e) prerada mesa i konzerviranja mesnih prerađevina (Prilog 8.);
- f) prerada krompira (Prilog 9.)
- g) proizvodnja želatine i ljepila iz kože i kostiju (Prilog 10.);
- h) prerada i uskladištenja proizvoda ribarstva (Prilog 11.);
- i) proizvodnja hrane za životinje iz biljnih proizvoda (Prilog 12.)
- j) proizvodnja piva i slada (Prilog 13.);
- k) prerada i štavljenja kože i proizvodnje krzna (Prilog 14.);
- l) proizvodnja organskih hemikalija i proizvoda (Prilog 15.)
- m) proizvodnja koksa (Prilog 16.);
- n) termoenergetska postrojenja (Prilog 17.);
- o) eksploatacija, pranje i separacija uglja i proizvodnje briketa mrkog uglja (Prilog 18.);
- p) odlagališta neopasnog otpada (Prilog 19.);
- r) proizvodnja pulpe za papir, papira i kartona (Prilog 20.);
- s) proizvodnja i prerade tekstila (Prilog 21.);
- t) proizvodnja biljnih i životinjskih ulja i masti (Prilog 22.);
- u) finalna obrade obojenih metala (Prilog 23.);
- v) lijevanja i obrade željeza, čelika i livnica kovanog gvožđa (Prilog 24.);
- z) proizvodnja i prerade stakla i mineralnih vlakana (Prilog 25.);
- aa) proizvodnja amonij sulfata i mineralnih gnojiva (Prilog 26.);
- bb) iskopavanja kamena, kvarca, dolomita (Prilog 27.);
- cc) prerada fine obrade metala (Prilog 28.);
- dd) proizvodnja kuhinjske soli (Prilog 29.);
- ee) proizvodnja konditorskih proizvoda (prilog 30.)
- ff) proizvodnja ploča od drvenih vlakana (Prilog 31.).

POGLAVLJE IV. POSEBNE ODREDBE

Član 16

(Indirektno ispuštanje otpadnih voda u podzemne vode)

(1) Ispuštanje pročišćenih tehnoloških i/ili komunalnih otpadnih voda u podzemne vode dozvoljeno je samo indirektno u izuzetnim slučajevima, i to ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- a) transport pročišćenih otpadnih voda do potencijalnog recipijenta bi bio praćen neuobičajeno visokim investicionim i eksploatacionim troškovima;
- b) ako se u postupku izdavanja prethodne vodne saglasnosti, odgovarajućom studijom može dokazati da prečišćene otpadne vode nemaju negativan uticaj na stanje podzemnih voda;
- c) da ispuštanje pročišćenih otpadnih voda zadovoljava u potpunosti uslove iz ove uredbe o ispuštanju pročišćenih otpadnih voda u površinska vodna tijela koja se nalaze u osjetljivim područjima.

(2) U iznimnim slučajevima, kada je dozvoljeno indirektno ispuštanje pročišćenih otpadnih voda u podzemne vode prema stavu (1) ovog člana, neophodno je voditi računa o zagađujućim tvarima iz Tabele 1. Priloga 1. ove uredbe čije se ispuštanje zabranjuje i razlikovati ih od onečišćujućih tvari čije se ispuštanje ograničava.

(3) Studija uticaja iz stava (1) tačke b) ovog člana nije potrebna za ispuštanje sanitarnih otpadnih voda iz individualnih objekata opterećenja manjeg od 50 ES, uz obaveznu primjenu pročišćavanja prema odluci o odvodnji otpadnih voda.

Član 17

(Primjena dopunskih i dodatnih mjera za zaštitu voda)

(1) Granične vrijednosti emisija otpadnih voda iz priloga 1. do 31. ove uredbe primjenjuje se kao osnovna mjera zaštite voda.

(2) Ako se na osnovu monitoringa i drugih podataka, utvrdi da ciljevi za prihvatno vodno tijelo iz planova upravljanja vodama neće biti postignuti, posebnom studijom utvrdit će se dopunske i/ili dodatne mjere za razmatrane industrije koje ispuštaju otpadne vode u to vodno tijelo, uzimajući u obzir i društveno-ekonomske potrebe, prirodne uslove, tehničku izvodljivost, razmjer troškova, korištenje najbolje raspoložive tehnike, ograničavanje kapaciteta proizvodnje, lokaciju ispuštanja efluenta, efekte primijenjenih graničnih vrijednosti emisije, odnosno efekte primjene strožijih graničnih vrijednosti, i dokazati da će primjena tih mjera omogućiti postepeno postizanje ciljeva zaštite okoliša za prihvatno vodno tijelo ili odrediti manje stroge okolišne ciljeve, odnosno izuzetke od okolišnih ciljeva za isto vodno tijelo, u skladu sa čl. 34- 36. Zakona o vodama, ili odrediti strožije granične vrijednosti.

(3) Utvrđivanje dopunskih i/ili dodatnih mjera se vrši na osnovu podataka o kvalitetu vode pripadajućeg vodnog tijela, specifičnim pritiscima antropogenih uticaja, ustanovljenih na osnovu Odluke o karakterizaciji površinskih i podzemnih voda, referentnim uvjetima i parametrima za ocjenu stanja voda i monitoringu voda ("Službene novine Federacije BiH", broj: 1/14), te protoku otpadnih voda koje se izljevaju u pojedino vodno tijelo, kao i protoku recipijenta, te u skladu sa stavom (2) ovog člana.

(4) Način primjene, kao i studiju iz stava (2) ovog člana o određivanju dodatnih i dopunskih mjera za zaštitu voda izrađuje nadležna agencija za vode, a proglašava federalni ministar okoliša i turizma.

Član 18

(Odredbe o mulju)

(1) Mulj nastao pročišćavanjem otpadnih voda ponovno će se koristiti kad god je to moguće, u skladu sa propisima iz oblasti okoliša i poljoprivrede.

(2) Odlaganje mulja u površinske vode izbacivanjem iz brodova, ispuštanjem iz cjevovoda ili drugim načinima je zabranjeno.

POGLAVLJE V. MONITORING OTPADNIH VODA

Član 19

(Monitoring)

(1) Monitoring kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda provodi operater postrojenja. Operater uređaja za pročišćavanje otpadnih voda će nadzirati:

a) ispuštanja pročišćenih otpadnih voda iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda kako bi se ustanovilo da li su ispunjeni zahtjevi iz ove uredbe;

b) količinu i sastav mulja koji se iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda zbrinjava u skladu sa Zakonom o vodama.

(2) Sva pravna i fizička lica iz industrijske i privredne djelatnosti koja vrše ispuštanje tehnoloških otpadnih voda u sistem javne kanalizacije ili u okoliš dužni su putem ovlaštenih laboratorija, vršiti ispitivanje kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda - monitoring u skladu sa Zakonom o vodama.

(3) Mjerenje količina otpadnih voda, kao i uzimanje uzoraka za ispitivanje njihovog fizičko-kemijskog sastava, obavljace se na mjestu ispusta u okoliš odnosno na tačkama priključaka tehnoloških kolektora na javni kanalizacioni sistem, kako bi se mogle pratiti prosječne i maksimalne vrijednosti.

(4) Da bi se obezbijedila jednostavna inspekcija i mjerenje ukupne količine otpadnih voda, kao i jednostavno uzorkovanje otpadnih voda, svako pravno lice iz industrijske i privredne djelatnosti dužno je da na svakom priključku tehnoloških otpadnih voda na javni kanalizacioni sistem/na mjestu ispusta u okoliš napravi revizioni šaht odgovarajućih dimenzija.

(5) Ukoliko postoji potreba, uzorkovanje otpadne vode i mjerenje protoka je potrebno vršiti i na ulazu u postrojenje za pročišćavanje radi praćenja zahtjeva minimalnog stepena redukcije zagađenja propisanog ovom uredbom.

Član 20

(Uzimanje uzoraka)

(1) Uzimanja uzoraka za ispitivanje kvaliteta i kvantiteta komunalnih i tehnoloških otpadnih voda vrši se prema odredbama ovog člana i člana 19. ove uredbe.

(2) Uzimanje uzoraka otpadne vode i mjerenje protoka vrši se u toku 24 sata, pri čemu se zahvataju kompozitni jednosatni uzorci koji se uzimaju kontinuirano automatskim uređajem za uzorkovanje ili ručno,

(3) Minimalni godišnji broj uzoraka utvrdiće se sukladno veličini postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda pri čemu će isti biti prikupljeni u redovnim vremenskim intervalima, u skladu sa vrijednostima datim u Tabeli 2.1 u Prilogu 2. ove uredbe.

(4) Minimalan godišnji broj uzoraka za tehnološke otpadne vode utvrdiće se u skladu sa vrijednostima datim u Tabelama 2.1 i 2.2.

Član 21

(Ispitivanje uzoraka)

(1) Za sva pravna i fizička lica u oblasti industrije pobrojane u prilozima od 4 do 31 ove uredbe ispitivanje otpadnih voda će obuhvatiti parametre navedene u tim prilozima.

(2) Za pravna i fizička lica iz oblasti ostalih industrija koje nisu pobrojane u stavu (1) ovog člana, ispitivanje otpadnih voda obavezno će obuhvatiti slijedeće parametre: mjerodavni proticaj, temperatura, pH, boja, sadržaj otopljenog kisika, BPK5, KPK, suspendirane materije, taložive materije, elektroprovodljivost, amonijačni azot (NH₄-N), ukupni azot i ukupni fosfor, test toksičnosti (biogled sa *Daphnia magna* Straus), kao i sve ostale parametre specifične za industriju čije se otpadne vode ispituju.

Član 22

(Tumačenje rezultata monitoringa)

(1) Za pročišćene otpadne vode će se pretpostaviti da ispunjavaju relevantne parametre ukoliko se za svaki relevantni parameter analiziran individualno utvrdi da je u skladu sa relevantnim vrijednostima parametra, i to:

(a) za parametre koji su dati u vidu koncentracije i/ili kao procenat redukcije u Tabeli 1.2 Priloga 1. ove uredbe, maksimalan broj uzoraka koji mogu da ne zadovolje postavljene zahtjeve dat je u Tabeli 2.3 u Prilogu 2. ove uredbe;

(b) za parametre koji su dati u Tabeli 1.2 Priloga 1. ove uredbe u vidu koncentracije, uzorci koji ne zadovoljavaju granične vrijednosti, a koji su uzeti pod normalnim uvjetima rada ne smiju odstupati od referentnih vrijednosti za više od 100%. Za vrijednosti koncentracije ukupnih suspendiranih tvari odstupanje do 150% se može prihvatiti;

(c) za parametre navedene u Tabeli 1.3 Priloga 1. ove uredbe, srednja vrijednost svih godišnjih uzoraka treba da zadovolji za svaki parameter relevantne parametarske vrijednosti.

(2) Za parametre otpadnih voda iz člana 15. ove uredbe čije su izmjerene vrijednosti veće od propisanih iste ne smiju odstupati za više od 50% a za suspendovane materije za 100%. Ako tekst toksičnosti ne zadovolji propisanu graničnu vrijednost smatraće se da kvalitet otpadnih voda ne zadovoljava uslove za bezbjedno ispuštanje čak i ako su vrijednosti svih ostalih parametara niži od graničnih vrijednosti datih u prilogima od 1. do 31. ove uredbe.

(3) Izmjerene ekstremne vrijednosti kvaliteta vode na izlazu iz uređaja za pročišćavanje neće se uzimati u obzir ukoliko su one posljedica neuobičajenih situacija, kao što su situacije izazvane neuobičajeno obilnim padavinama, izuzetno niskim temperaturama ili kratkotrajnim kvarovima na postrojenju.

Član 23

(Dostavljanje izvještaja o ispitivanju i kvalitetu otpadnih voda nadležnoj agenciji za vode)

(1) Obveznici provođenja monitoringa dužni su svoje pojedinačne izvještaje dostaviti nadležnoj agenciji za vode.

(2) Obveznici koji provode monitoring više od četiri puta godišnje su dužni dostaviti i zbirni godišnji izvještaj o ispitivanju i ocjeni kvaliteta otpadnih voda.

(3) Izvještaj o provedenim mjerenjima moraće da sadrži i slijedeće podatke i informacije:

a) datum ispitivanja;

b) datum prethodnog ispitivanja;

c) situacioni prikaz i opis nastanka i tretmana otpadnih voda;

d) koordinate ispusta na kojima su uzeti uzorci;

e) vrijeme uzimanja kompozitnog uzorka;

f) broj smjena u toku 24 sata;

g) minimalna, srednja i maksimalna dnevna potrošnje pitke i tehnološke vode (l/s);

h) minimalna, srednja i maksimalna dnevna količina ispuštenih otpadnih voda (m³/dan);

i) kapacitet proizvodnje gotovog proizvoda na dan uzorkovanja i na godišnjem nivou;

j) zapremina eventualno uskladištenih otpadnih voda (m³);

k) rezultati ispitivanja uspoređeni sa propisanim graničnim vrijednostima;

l) kontakt adrese laboratorije koja je izvršila mjerenja/ispitivanja;

m) napomene u slučaju neuobičajenih situacija koje mogu uticati na rezultat ispitivanja;

n) ocjena rezultata monitoringa.

Član 24

(Troškovi ispitivanja kvaliteta otpadnih voda)

U skladu sa principima "zagađivač plaća" i "korisnik plaća" sve troškove ispitivanja i ocjene kvaliteta otpadnih voda koje se ispuštaju u okoliš ili sistem javne kanalizacije, finansira fizičko ili pravno lice koje ispušta otpadne vode.

POGLAVLJE VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25

(Komunalne otpadne vode)

(1) Do izgradnje postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda sa minimalno sekundarnim stepenom pročišćavanja, nadležni organ, za već izgrađene javne kanalizacijske sisteme, će izdati dozvole za ispuštanje komunalnih otpadnih voda u okoliš.

(2) Dozvole sa uslovima iz stava (1) ovog člana će propisati uslove monitoringa za ispuštanje komunalnih otpadnih voda minimalno dva puta godišnje na glavnim ispustima prema parametrima monitoringa iz Tabela 1.2 i 1.3. iz Priloga 1. ove uredbe.

Član 26

(Tehnološke otpadne vode)

(1) Za sve privredne i industrijske subjekte koji već ispuštaju svoje tehnološke otpadne vode u okoliš, a koje ne zadovoljavaju granične vrijednosti emisije supstanci i parametara kvaliteta za tehnološke otpadne vode u skladu s ovom uredbom, krajnji rok za usaglašavanje s odredbama ove uredbe je 19.12.2023. godina. Taj rok se ne odnosi na postojeće industrije na koje se primjenjuje izuzeće i postepenost u postizanju okolišnih ciljeva iz člana 15. stav (3) ove uredbe, odnosno za ostale tehnološke otpadne vode postojećih subjekata koje nisu obuhvaćene prilogima 4. do 31. ove uredbe kada se ne primjenjuje Tabela 1.1. iz Priloga 1. ove uredbe i kada se radi o industrijama čiji uticaj na prihvatno vodno tijelo zahtijeva primjenu uslova koji su sadržani u odredbama čl. 34. do 36. Zakona o vodama, za koje će se rokovi određivati vodnim aktom i prema planu upravljanja vodama.

(2) Subjekti iz stava (1) ovog člana su obavezni izraditi detaljan dinamički plan koji sadrži spisak aktivnosti i mjera sa finansijskom procjenom za ulaganje (za svaku narednu godinu razrađeno po godinama) i smanjenje emisija sa predviđenim završetkom aktivnosti najkasnije do roka iz stava (1) ovog člana, a u cilju zadovoljavanja uslova za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda u skladu s ovom uredbom.

(3) Dinamički plan treba sadržavati i rokove u kojima će subjekti iz stava (1) ovog člana realizirati pojedine aktivnosti (pripreme radnje, pribavljanje odobrenja iz oblasti građenja uključujući i odgovarajuće vodne akte i slično), te rok u kome mora realizirati radove na sistemu za prikupljanje, tretman i ispuštanje tehnoloških otpadnih voda u prirodni recipijent ili sistem javne kanalizacije.

(4) Izrađen dinamički plan iz stava (2) ovog člana je uslov za izdavanje vodne dozvole za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda i čini njen sastavni dio.

(5) Subjekti iz stava (1) ovog člana su obavezni provoditi uslove iz vodne dozvole, a ukoliko ne ispune te uslove, podliježu odgovornosti prema Zakonu o vodama.

(6) Nadležna federalna inspekcija će kod subjekata iz stava (1) ovog člana vršiti najmanje šestomjesečni nadzor realizacije mjera u rokovima iz dinamičkih planova, a u slučajevima utvrđenih odstupanja naložiti mjere u skladu sa Zakonom o vodama za usklađivanje sa dinamičkim planom iz vodne dozvole, te utvrđeno stanje o realizaciji dinamičkih planova prikazati kao posebnu stavku u svojim redovnim izvještajima.

Član 27

(Prestanak važenja uredbe)

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje važiti Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije ("Službene novine Federacije BiH", br. 101/15, 1/16 i 101/18).

Član 28

(Stupanje na snagu)

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Prilog u PDF formatu možete preuzeti [ovdje](#)